

Nye innbyggere gir verdiskaping og nye muligheter

«Tid til mer, plass til fler..»

Roger Trygve Solstad, assisterende regiondirektør IMDi Nord

Vår reproduktive kapasitet.....

..... er over tid dramatisk endret (noen talleksempel fra Nord-Norge);

- 1951 fødselsoverskudd 5 781 (ca. 9 000 fødte- 3 200 døde)
- 1982 fødselsoverskudd 1 569 (ca. 6 000 fødte – 4 500 døde)
- 2015 fødselsoverskudd 434 (ca. 2 500 fødte – 2 100 døde)

- Befolkningen blir eldre

- Hver dag øker den forventede levealder med 12 minutter
- Stadig færre yrkesaktive bak hver pensjonist

Eksempel: etterspørselen etter helse og omsorgstjenester vil øke kraftig

Kilder : SSB/Aarsæther

Demografiske krav og behov

- Vi er avhengige av tilflytting for å sikre arbeidskraft til produktive funksjoner
- Vi trenger mye arbeidskraft for å håndtere eldrebølgen

By og land?

- Også svært mange byer vil trenge økt tilflytting
- Status i Nord-Norge viser at kun 3 byer er reproduktive pr. 2015
(Tromsø, Bodø og Alta)
- «Company towns» eller tradisjonelle industribyer/samfunn «sliter» mest og trenger høyere tilførsel av folk sammenlignet med dagens reproduktive byer
- Dette bildet er også gjeldende i mange regioner ellers i landet

Urban og rural kommuneutvikling

- Urbane kvaliteter er alene ikke tilstrekkelig
- Hvordan står det til med
  - kjønnsbalanse og den feminine profil?
  - rom for og faktisk andel av kreative næringer?
  - bruk og fremvekst av rurale kvaliteter i urbane miljø og motsatt?
  - «bli med-samfunn» og «produktivt mas»?
  - levende organisasjonsliv med lav deltaker terskel?

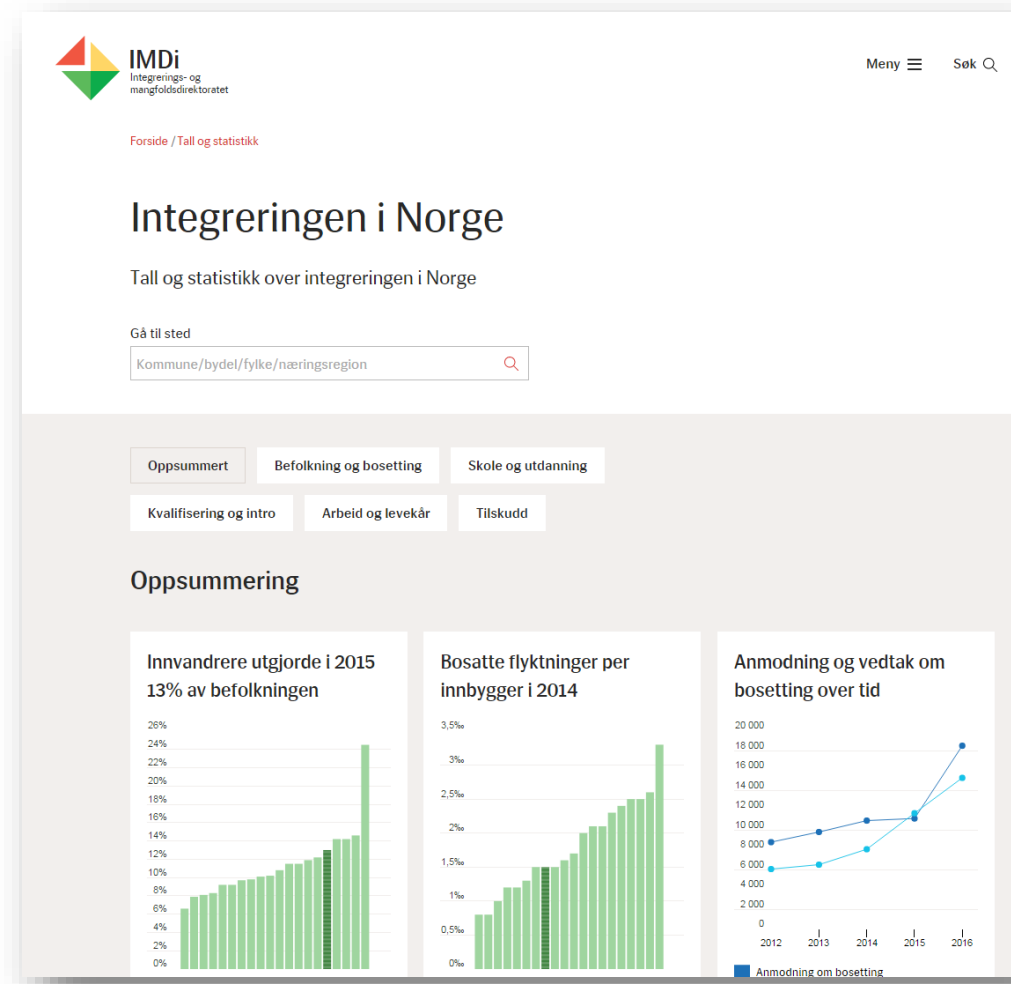
Nytt verktøy som kan benyttes i planleggingsarbeidet IMDi

IMDi lanserte nye nettsider 1. februar 2016:

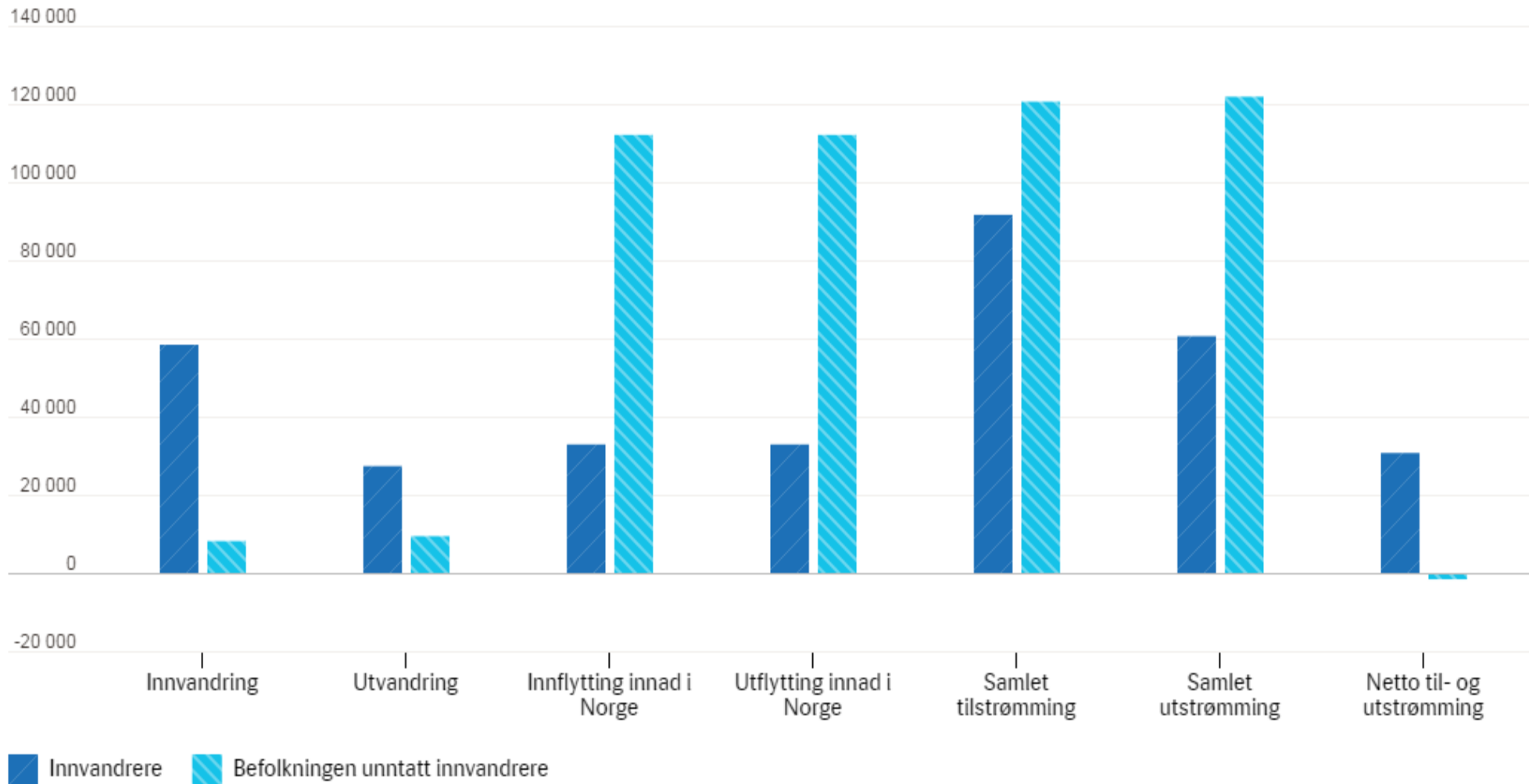
www.imdi.no

Tall og statistikk (Ifakta):

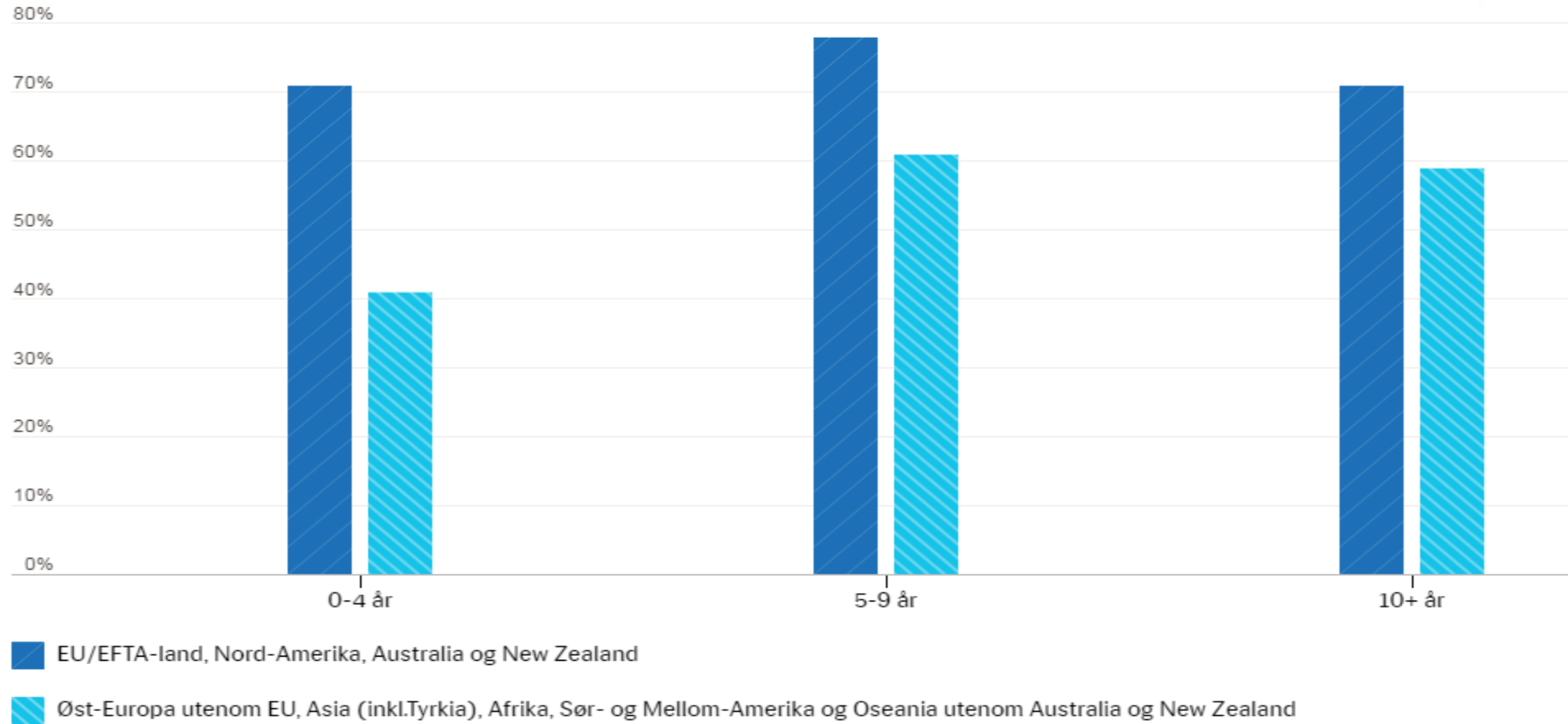
- Befolkning og bosetting
- Skole og utdanning
- Kvalifisering og intro
- Arbeid og levekår
- Tilskudd
- Fakta ark på kommunenivå

Til- og utstrømming (2015)

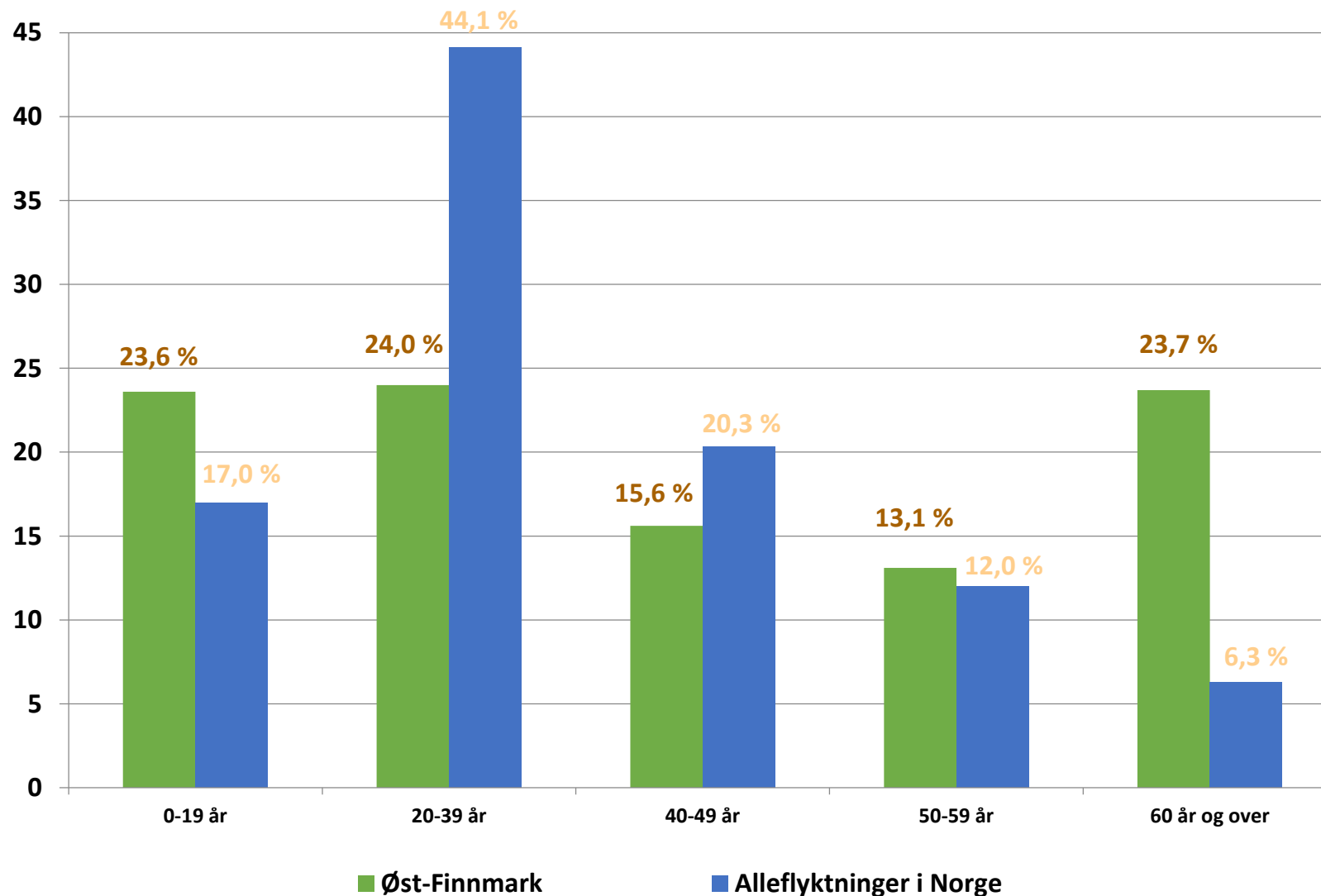
Sysselsatte innvandrere etter botid og regionsopprinnelse (2014)

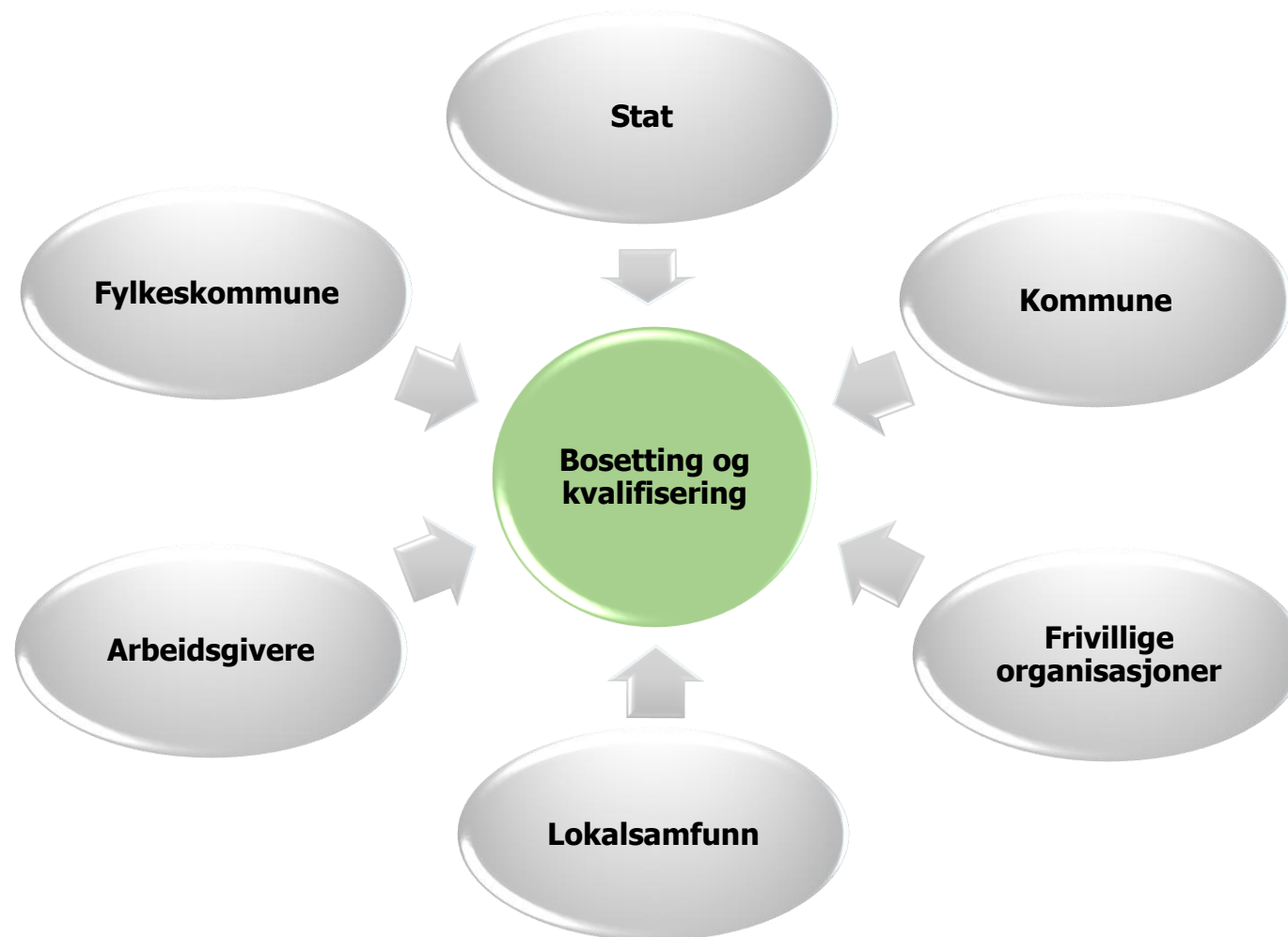
Figuren viser andel sysselsatte innvandrere fordelt etter botid i Norge og verdensregion i 2014 i Norge.

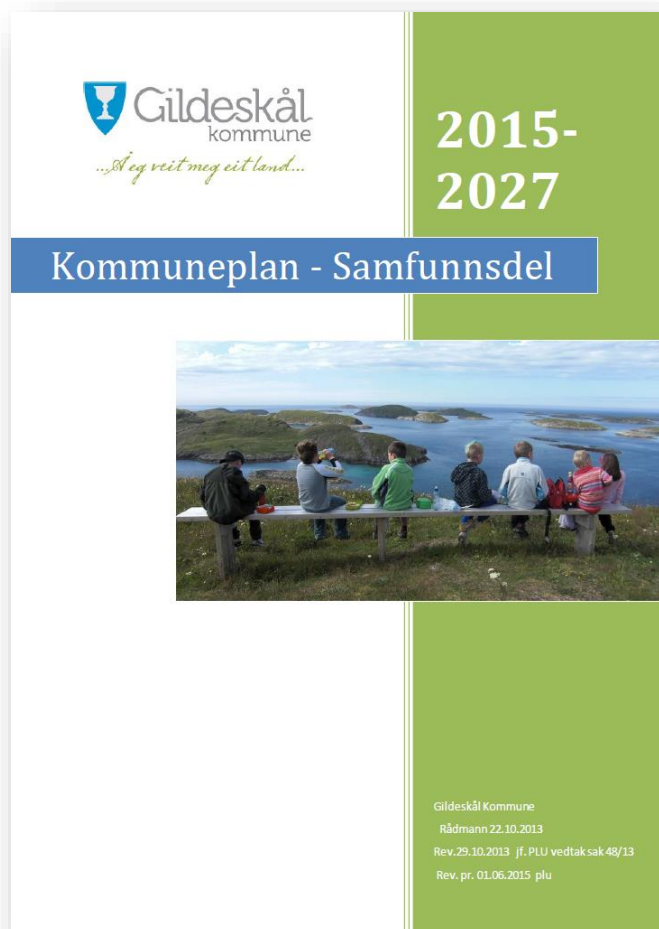

Befolkningens alder i Øst-Finnmark vs. alderssammensetning flyktninger i Norge

Behov for strategisk og langsiktig planlegging

Gildeskål kommune 2027 – en kommune i vekst og attraktiv bo-region

«Gildeskål kommune skal fremstå som en attraktiv kommune å bo i og kjennetegnes ved nærhet til gode og tilrettelagte tjenester med høy kvalitet.»

«Avgjørende for målet om betydelig vekst i innbyggertallet er økt innflytting, herunder også innvandring. Gildeskål ser utfordringene med integrering og inkludering, men vil frembringe at de positive effektene er større og bidrar til mangold og økt andel barnefamilier og yrkesaktive.»

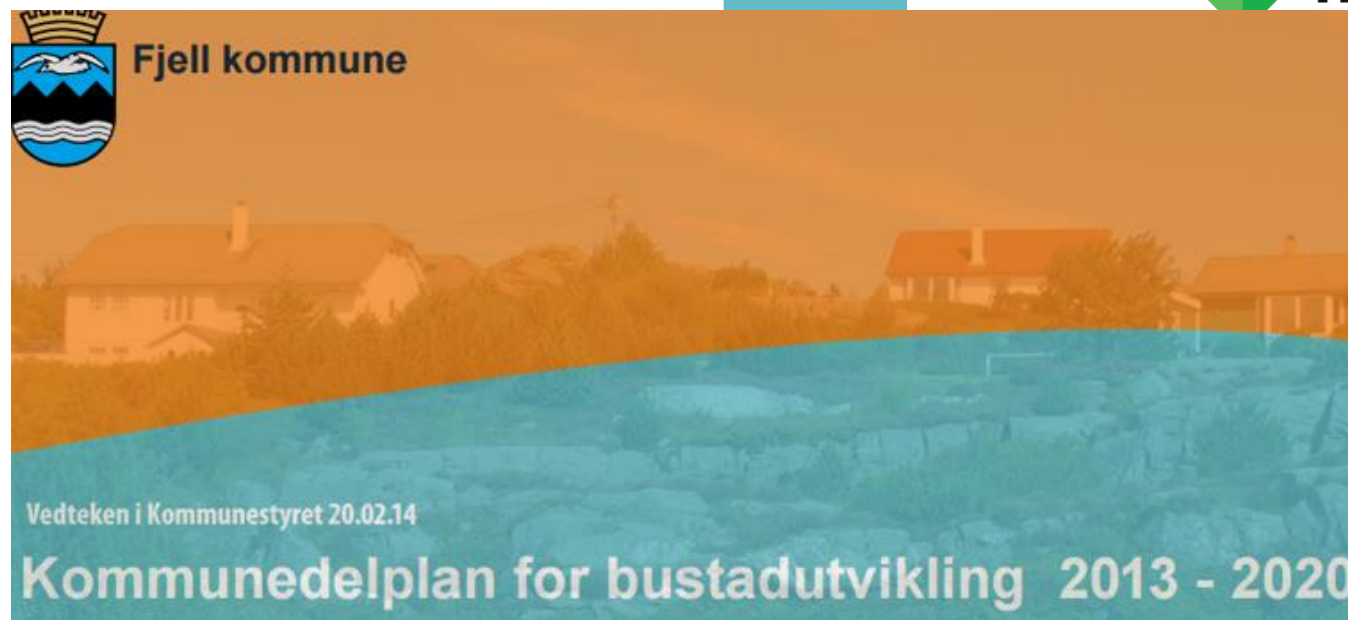
Kommunedelplan for Bustadutvikling 2013-2020 erstattar *Bustadmeldinga 2001-2007* og *Bustadsosialt handlingsprogram 2008-2011/16* (del av gjeldande Helse-, sosial- og omsorgsplan). Ved å slå saman desse planane ønskjer ein å få ei meir heilskapeleg og tverretatleg drøfting av nasjonale mål og visjonar for bustadpolitikken, og lokale behov og utfordringar. Planen har status som tematisk kommunedelplan etter Plan- og bygningslova (pbl), og er eit strategisk dokument for kommunen sitt bustadrelaterte arbeid. I tillegg til å gjera greia for bustadpolitiske tiltak kommunen skal setja i gang, gir planen ei god oversikt over bakgrunnen for dei vegvala det vert lagt opp til i kommunen sin bustadpolitikk.

Fjell kommune har omlag 23.000 innbyggjarar og er ein av dei raskast veksande kommunane i Noreg med omsyn til folketal og tal arbeidsplassar. Tendensane dei siste åra har vore høg innflytting, men òg høg utflytting. Den daglege arbeidspendinga inn og ut av kommunen skapar trafikale utfordringar. Framskrivninga av folkesetnaden viser at det vil vera om lag 38 800 innbyggjarar i Fjell i 2040. Det er mellom anna venta at talet på åleinebuarar vil auke. Ulike scenario for framtidig bustadsamansetting og bustadbehov viser eit behov for mellom 6147 og 8347 nye bustader. Det vert viktig med ein bustadpolitikk som fremjar gode bustadtilhøve, trivsel og tilhøyrse for eit mangfald menneske, også dei med ulike utfordringar på dagens bustadmarknad.

Planen har to hovudtema: 1) Fjell som attraktiv bustadkommune og 2) Bustadsosiale utfordringar og behov. Ein samla tiltaksplan skisserer hovudmål, strategiar og tiltak for planperioden.

Tema 1: Fjell som attraktiv bustadkommune

Dominansen av einestader (nærare 80 % av bustadmassen) i Fjell kommune har lenge vore ei kjent problemstilling, og er omtala i tidlegare planverk. Både demografiske tal og flyttemotivsundersøkinga gir klare indikasjonar på at det er tross for ein auka variasjon i bustadsamansettinga,

Det er eit mål for kommunen å leggja til rette for gode bustadmiljø som fremjar trivsel og integrering. Planen løfter fram eit knippe kvalitetar som er sentrale med omsyn til å skapa gode bustadmiljø, og desse skal fremjast mellom anna ved å setja krav til fysisk tilrettelegging i bustadutbygging. Vidare vert det fokusert på utviklinga av trivsel og tilhøyrse gjennom eit variert aktivitetstilbod og sosiale møteplassar i lokalmiljøa. Med den høge veksten i folkesetnaden som er venta er det viktig at kommunen legg til rette for god sosial integrering av eksisterande og nye innbyggjarar. Engasjerte nærmiljø med frivillige lag og organisasjonar har ein avgjerande rolle i dette arbeidet, og kommunen må først og fremst støtte opp om dette frivillige engasjementet.

Hvordan er det der du bor?

- Ønsker dere flere innbyggere?
- Trenger dere flere innbyggere?
- Har dere plass?
- Trenger dere økt tilgang på arbeidskraft?
- Hvor mange bor i din kommune om 20 år?

- Har dere en plan?
- Hva gjøre dere i dag?
- Hvis jeg vil flytte til dere, kan dere tilrettelegge noe for meg?

Forslag – få tilflyttingsarbeid frem!

- Strategisk og planmessig forankring politisk og administrativt
- Operative planer som iverksettes i konkrete tiltak
- Sette både kvalitative og kvantitative mål
  - Tilflytting
  - Integrering
  - Kvalifisering
- Måle resultater
- Gjøre arbeidet til en ordinær tjeneste og driftsoppgave
- Evaluere og utvikle basert på det som virker

«En ting er å legge planer.
Noe ganske annet er å vite
hvor man har lagt dem.»

Tidl. sametingsrepresentant
Ole Henrik Magga